

שישובו להיות כפי שהם ראויים להיות. אבל אם יבשו הצמחים, **אין מתענים עליהם כלל.**

יש מפרשים, שכשיבשו הצמחים, **קללה גמורה היא, ולכן אין מתענים** על כך, **כי היא תפילת שוא**, שכן אחר שיבשו, שוב לא יגדלו, ואפילו עלו בקנה, שנתקנו מעט, אין בכך כלום, ואין טעם להתפלל עליהם.

ויש מפרשים, שכשיבשו הצמחים **אין כאן קללה, כי מעצמם ישובו ויגדלו, ולכן אין צורך להתענות עליהם**, ואפילו כבר עלו בקנה ולא נתבשלו, אין לחוש, כי ודאי יגדלו עוד ויחזרו לטוב.

ירדו גשמים ושוב פסקו ארבעים יום

ירדו גשמים בזמנם ברביעה ראשונה, [כגון בשלושה במרחשון כדעת רבי מאיר], ושוב פסקו במשך ארבעים יום, **מתענים מיד תעניות חמורות, כי דבר זה מביא לידי בצורת.**

בצורת ורעב

רַב נחמן הביא דוגמא לחילוק בין בצורת שהיא קלה יותר, לבין רעב שהוא כבד יותר, **ופירש רש"י דבריו בשני אופנים.**

א. פירוש ראשון.

נהרא אנהרא בצורתא – כלומר **כשאין תבואה בעיר אחת, ויש בעיירות אחרות, ואפשר להביא מזו לזו דרך נהר בספינה, מאחר שניתן להביא בספינה הרבה, בצורת היא ולא רעב.**

מדינתא אמדינתא כפנא – כלומר **כשאין תבואה במדינה אחת, ויש במדינות אחרות, ואפשר להביא מזו לזו רק על ידי חמרים, מאחר שאין אפשרות להביא הרבה די הצורך, רעב הוא.**

ב. פירוש שני.

נהרא אנהרא בצורתא – כלומר, **אם יבש מעיין זה, וצריך להסב מעיין אחר לכאן, או להמתין עד שיגדל נהר אחר ויבא כאן, מאחר שיבוא בקרוב, בצורת היא ולא רעב.**

מדינתא אמדינתא כפנא – כלומר, **אם יבשו כל הנהרות שבתוך העיר, וצריכים להביא מים מעיר אחרת, מאחר שיבוא ברחוק, רעב הוא.**